

"Новини садівництва"
щоквартальний
науково-виробничий журнал
№4(74), жовтень-грудень 2011 р.

Засновники:

Укрсадвинпром; Уманський національний університет садівництва; Інститут помології НААНУ; Інститут зрошувального садівництва НААНУ; Подільська дослідна станція Інституту садівництва НААНУ

Зареєстрований
Держкомвидавом України
5.03.1994 р., серія КВ 465

Головний редактор:

доктор с.-г. наук Мельник О. В.

Редакційна колегія:

доктори с.-г. наук Балабак А. Ф.,
Бутило А. П., Копидов В. І.,
Копитко П. Г., Майдебур В. І.,
Хоменко І. І.; доктор екон. наук
Рулєв В. А.; кандидат біол. наук
Грицаєнко А. О.; кандидат с.-г. наук
Ріпамельник В. П.; Білий П. Ф.,
Рибак А. В., Цимбровська Л. О.

Номер редагували:

Дрозд О. О., Мелехова І. О.,
Цимбровська Л. О.
Комп'ютерний набір: Мельник І. О.
Проект обкладинки,
і верстання: Мельник О. В.

**За використання
матеріалів
посилання на "НС"
обов'язкове**

Підписка в редакції

Адреса редакції:
Абон. скринька 543,
20305, м. Умань-5
Черкаської області.
E-mail: novsad@ukr.net
тел. +38 04744 32326

Підписано до друку 12.XII.2011
Формат 60х84 1/16
Обсяг 3 др. арк.

Надруковано в друкарні
фірми "Есе": 03142, м. Київ,
пр-т Акад. Вернадського, 34-1

Зміст

Актуально

Глобальне потепління і садівництво.....	2
Зміна клімату і строки збору яблук.....	4

Агротехніка

Догляд за садом під сіткою.....	6
Механічне обрізування: новий підхід.....	8
Удобрення ґрунтового і позакореневого.....	10
Позакореневого підживлення кальцієм.....	14
Вирощування десертних вишень.....	16
Вирощування аличі: німецький досвід.....	18
Догляд за кісточковими після збору врожаю.....	20
Бельгійський спосіб вирощування суниць.....	22

Точка зору

Нерентабельне виробництво.....	24
--------------------------------	----

За рубезжем

Зміни сортименту яблук.....	25
Польські "Kings apples".....	27
Майбутнє клубних сортів.....	28
Висока марка Пагача.....	29

Нові культури і сорти

Новий сорт яблуні: Півіта.....	33
--------------------------------	----

Переробка, реалізація

Особливості зберігання груш.....	34
Миття і дезинфекція тари та холодильника.....	36
Календар конференцій, семінарів, виставок.....	38
Зміст журналу "Новини садівництва" за 2011 р.	39

Фото на обкладинці: німецька якість маточника клонувих підщепу фірми "Lodder" (І.І.Зуккау).

яких бракує в тій чи іншій фазі вегетації, зокрема мікроелементами, є дуже важливим.

Література

1. Bielenin A. Nawozy dolistne a choroby // Sad. – 2009. – №5. – P. 59-60.
2. Fura A. Podstawy nawozenia // Sad. – 2009. – №5. – P. 58-59.
3. Tomala K. Racjonalne odżywianie drzew // Sad. – 2009. – №5. – P. 60.
4. Weglarz B. Nawozy dolistne // Sad. – 2009. – №5. – P. 61.

(І.О.Мелехова, О.В.Мельник)

ПОЗАКОРЕНЕВЕ ПІДЖИВЛЕННЯ КАЛЬЦІЄМ

Нестача кальцію в плодах яблуні сприяє проявам фізіологічних розладів – гіркої підшкірної та джонатанової плямистостей, плямистості сочевичок. Від вмісту кальцію в тій чи іншій мірі залежить прояв багатьох інших хвороб, зокрема скловидності м'якушу, побуріння серцевини, поверхневого опіку та внутрішнього розпаду. Яблука з невисоким вмістом кальцію схильні до розтріскування, сонячних опіків і грибкових інфекцій, менш придатні до зберігання і менш стійкі в торговельному обігу.

Оскільки високий вміст кальцію в ґрунті не гарантує забезпеченості ним плодів, застосовують позакореневе підживлення. Підвищення вмісту кальцію в плодах після обприскування дерев пов'язане з властивостями і дозою добрива, числом обробок, строком і технікою їх виконання та погодними умовами сезону вегетації.

Вбирання плодами кальцію значною мірою залежить від властивостей хімічної сполуки. Насадження яблуні підживлюють зазвичай хлористим кальцієм із вмістом 28% діючої речовини у 78–80% CaCl_2 та азотнокислим кальцієм (кальцієва селітра) з 19% діючої речовини. Кальцієва селітра більш ефективна у вищих – до 15 кг/га – дозах, а кальцій хлористий застосовують з дозою до 10 кг/га.

Незважаючи на високу ефективність обробки хлористим й азотнокислим кальцієм, їх застосування може спричинити певний негатив. Унаслідок наявності домішок хлористого натрію, завищена доза хлористого кальцію зі вмістом 78–80% CaCl_2 (у вигляді пластівців) нерідко завдає опіків молодому

листю та зав'язі, поверхня яких не захищена достатньо товстим восковим шаром, а інколи після застосування кальцієвої селітри погіршується покривне забарвлення яблук. Незважаючи на вказані вище недоліки, більшість кальцієвих добрив базується саме на цих сполуках з додаванням органічних домішок для кращого вбирання кальцію.

Одне з ефективних добрив – інсол вап (Insol Wap) – містить 10% кальцію у вигляді розчину органічних і мінеральних кислот, з яких майже половина – у вигляді формиату й ацетату. Вміст кальцію в обприсканих деревах сорту Джонаголд цим препаратом дозою 3–15 л/га аналогічний обробленим хлористим кальцієм, а яблука мають подібну щільність і стійкість до підшкірної плямистості та більш стійкі до загнивання. Позитивний вплив інсолу вап пояснюють вмістом харчових консервантів формиату й ацетату.

Рівень засвоєного рослиною кальцію залежить від обсягу внесеного добрива, проте надто високі дози стають причиною пошкоджень особливо чутливих до нього молодого листя і зав'язі. Тому в початковий період росту дерева обприскують нижчою концентрацією розчину, вносячи, наприклад, 3 кг/га CaCl_2 у середині червня та 7–8 кг/га у вересні.

Ефективність обробок кальцієм буває недостатньо високою внаслідок обмеженої рухливості іонів кальцію в рослинному соку, у зв'язку з чим лише незначна частина з нанесеного на листя кальцію потрапляє в плоди. Тому робочою рідиною важливо покрити саме плоди, чому певною мірою сприяє просвітлювальне обрізування. Якісну обробку недостатньо забезпечених кальцієм плодів у верхній частині крони роблять обприскувачем з горизонтальним або регульованим потоком повітря.

Залежно від помологічного сорту, погодних умов та особливостей попереднього сезону зберігання, рівень кальцію в плодах ефективно збільшують числом обприскувань від трьох до семи. Більш часті обробки роблять для сортів з порівняно невисоким вмістом кальцію (Чемпіон, Джонаголд, Кортланд, Рубін), особливо в молодих насадженнях і за низької врожайності саду. Частіше обприскують й за вищої від норми температури повітря та посушливої літньої погоди, а також з метою тривалого зберігання в звичайному холодильнику.

Ефективність позакореневого внесення кальцію проти фізіологічних розладів залежить від строку виконання обробки. Для запобігання побурінню серцевини і скловидності м'якушу обприскують у середині червня з настанням фази розвитку зав'язі "грецький горіх". Саме в цей час "беруть свій початок" більшість функціональних захворювань плодів і нанесений на поверхню зав'язі кальцій швидше проникає до глибших шарів м'якушу, ніж за більш пізнього застосування. Залежно від погодних умов, далі обробляють кожні два тижні, уникаючи обприскувань за вищої 25°C температури і нижчої 50% відносної вологості повітря. Найбільш сприятливими для поглинання кальцію вважають вечірні і нічні години, коли робочий розчин на плодах висихає повільніше.

Обробку насаджень сортів Глостер і Джонаголд, врожай з яких збирають у першій декаді жовтня, роблять і перед збиранням врожаю, застосовуючи

дозу 30–40 кг/га не менш ніж за тиждень до збирання. У такий спосіб в плодах ефективно підвищують вміст кальцію, а пошкоджене обробкою листя на зимостійкість дерев не впливає. Якщо в хлористому кальції незначний рівень домішок і його не зміщують з фунгіцидом, на плодах не буває пошкоджень шкірки й осаду препарату.

Література

1. Wojcik P. Nawożenie pozakorzeniowe wapniem w uprawie jabłoni // Sad nowoczesny. – 2011. – №5. – P. 22-25.
2. Program ochrony roślin sadowniczych na rok 2011. – Krakow: Plantpres, 2011. – 130 pp.

(І.О.Мелехова, О.В.Мельник)

ВИРОЩУВАННЯ ДЕСЕРТНИХ ВИШЕНЬ

Невисока рентабельність вирощування вишні на переробку змушує польських садівників переорієнтовуватися на виробництво десертних плодів. Шанси на успіх суттєво підвищують нові сорти, плоди яких задовольняють вимоги споживачів і придатні для споживання у свіжому вигляді й на переробку.

Плануючи вирощування десертних сортів вишні, ретельно підбирають ділянку під насадження. Для забезпечення активного росту молодих дерев, швидкого заповнення відведеного схемою садіння простору і раннього вступу в плодоношення, ретельно готують ґрунт, звільняючи його від багаторічних бур'янів й оптимально удобрюючи. Плоди найвищої якості отримують за високого рівня агротехніки з відповідно удобреного і захищеного від хвороб саду.

Оскільки врожайність залежить від щільності садіння, схему садіння добирають до родючості ґрунту, сили росту сортопідщепного комбінування, способу формування крони і габаритів тракторів та механізмів. Ущільнити насадження слаборослих сортів можна на родючих меліорованих землях. Для умов середньої кліматичної смуги (Польща) оптимальною схемою садіння вишні зі збиранням врожаю самохідним комбайном вважають 4 x 1,5 м (H.Morgas, 2011). Сформовані за такою системою дерева придатні і для ручного збору врожаю.

Дерева формують з домінуючим центральним провідником та кроною з